

Libertat

Defensor de l'ideal d'Esquerra Republicana de Catalunya a Mataró i Comarca
Redacció i Administració: Rambla Castelar, 40, pis - MATARÓ - Telèfon 395

SURT ELS DISSABTES

Any II

Mataró, 21 d'Abril de 1934

Núm. 41

La República catalana enfrent de la República espanyola

Mentre a Barcelona es ret honor als herois de Jaca, les dretes espanyoles insulten la seva memòria a l'empar ignominiós del govern central. Mentre Catalunya recorda a Macià, Alcalà Zamora rep la primera xiulada per part dels republicans de cor. Mentre ací s'homenatja la gloriosa bandera republicana, a Madrid és trepitjada i escarnida per les autoritats, anomenades republicanes, al servei de la reacció.

Fins ací han arribat.

EL PERILL REACCIONARI

No se'ns podrà titllar d'alarmistes pel fet de que en aquestes ratlles de profund sentiment republicà, liberal i democràtic, inserim tota la desconfiança que'ns inspira un govern anomenat republicà i que baix la divisa de guardador de l'ordre atropella les manifestacions republicanes que deuriem d'ésser precisament les manifestacions ciutadanes encaixades al moment i al règim.

Si un govern anomenat republicà, perquè per República entèn quelcom aproximat a l'estructuració social monàrquica i amb un «Emperador» per comptes d'un Rei; atropella, escarneix i tol'lera es difami als homes que sacrificaren llurs vides per l'adveniment del nou règim; sembla que hi ha sobrada raó per a que nosaltres testimoniem el pessim concepte que ens mereix una República conservadora de les distàncies socials i que dirigeix la seva proa contra l'alliberament del proletariat i s'encamina vers la reafirmació de la voluntat egoïsta composta en l'estructuració d'un règim de privilegis, de negocis en l'explotació legal de la ignorància del poble i de superioritat de castes.

Cal desenganyar-se i no esperar res d'aquesta voluntat popular que aixecà les presents Corts espanyoles, perquè sols foren possibles a l'impuls egoïsta del propietari espanyol, de l'home amb car-

rera, de l'adrogar interessat i del poble treballador, coaccionat en la pròpia misèria.

Això, Alcalà Zamora, president de tots els espanyols, no ho entèn així. Ell creu que la voluntat popular és de fet la que es manifesta, la que sobressurt en els plebiscits nacionals sense tenir per res en compte que quatre milions de voluntats espanyoles no es pertanyen a sí mateixes.

I què s'han de pertànyer si per les terres de Ibèria hi ha un confessional i una verge per cada ciutadà!

Lerroux, l'home nefast, l'home que ha volgut posar les coses *al seu lloc*, l'home llumenera que ha pretès governar per a tots els espanyols tot protegint l'explotació del ciutadà treballador, en bé de la prosperitat de la nació i del rendiment capitalista d'altres ciutadans; dels que tenen treball acumulat que els permet viure del treball dels altres.

Lerroux, l'home que fa traïció a tota la seva passada vida, teixida des del seu principi, en la màquina de la inconsciència i de l'aprofitament. L'home, negació de l'home, que rectifica a icada instant i que simbolitza pròdigament el governant espanyol que viu per a figurar en la primera plana de les revistes il·lustrades, que emet opinions polítiques, que assisteix a banquets, a recepcions i desperta expectació en la Cambra quan s'aixeca per a dir solemniament: «Señores diputados; yo, jefe del gobierno.»

El perill de la reacció dretana que vol fer de la nostra República una República absurda, migrada i conservadora, té el suport de les dues primeres autoritats ciutadanes, Alcalà Zamora i Lerroux, potser perquè, com dèiem abans, per ells la voluntat popular és la voluntat del qui té diners per coaccionar uns vots.

Sols així, Azaña es pot veure atropellat per l'envalentonament de l'element oficial i sols així la xarxa feixista que es va teixint arreu de les regions de més enllà de l'Ebre, pot tenir la gosadia de les seves manifestacions i trepitjar la senyera republicana arremetent contra l'esperit democràtic.

República? res; qüestió d'interessos. Religió, privilegi, secta, classe, propietat, botiga... Això és tot quant predomina a fora de Catalunya.

Aquesta és la idealitat social dels nacionalistes de Gil Robles. Homes amb títol que necessiten viure bé, escolars que estudien per a poder viure de la ignorància dels qui no han pogut estudiar, buròcrates que tenen minyona, militars draconians que mirarien al poble amb despreu i altanereria, polítics oportunistes, clerecia secular, traficants de suors alienes i estudiants totxos, esperances de les famílies. Heus ací tota la idealitat de la República, tota la demència de Lerroux, tota la «debilitat» d'Alcalà Zamora...

PARAULES...

Els discursos eloqüents poden aixecar l'esperit somort de les multituds; la fibra elèctrica pot comunicar tot l'entusiasme en un moment; totes les coses tan mateix tenen un erotisme que les impulsa, si el moment és apropiat i oportú.

Així havem vist el lamentable espectacle que ha donat el ministre de Gràcia i Justícia al qualificar a la lleugera l'epopeia dels màrtirs de Jaca.

El Parlament espanyol ha trepitat d'indignació tot just la bilis del senyor Alvarez Valdés ha caigut com un insult damunt dels elements republicans de la Cambra.

Paraules, que han estat rectificades amb una glorificació històrica, però que el ministre no pensà mai de la ment de cap espanyol, sempre fitant l'esguard a la gesta dels capitans que sacrificaren la seva vida per l'esdeveniment de la llibertat d'un poble.

República d'ocasió li deia un diputat; potser això és massa lleu; traïdor a la causa republicana, potser estaria més ajustat a la realitat d'una recíproca acusació.

La làpida d'honor que les Corts Constituents elaboraren pels màrtirs de Jaca ha estat novament homenatjada, rendint un tribut obligat perquè unes paraules vexants no podessin arribar al més enllà de la ingratitud; així com impedí l'arremolinada de tot el que pugués ésser, negació fervorosa de tot lo que fou llegat d'uns herois anònims de la història de 1930, però inescrutable per tota la història que ha de precedir-nos des d'aquella data d'opressió.

El que unes paraules llançades arribin a produir una dimissió d'un ministre, no és prou perquè sia pagada una injúria.

El cap del govern ha dit que això no era res més que un moment d'exaltació del ministre dimissionari; arrant d'una forta passió política.

Aquesta concepció política no-

més pot qualificar-se d'una sola manera; per molt violenta que sia, sempre resultarà massa lleu per les persones a les quals va aplicada i dirigida.

Atenuar l'exorció del «melquidista», sentir la necessitat i la predisposició d'una continuïtat d'aquell «grupet» polític en el sí del govern, és tant mateix com medietitzar el rastrerisme, la covardia i tota la baixesa que irradia una obra de conjunt, a l'entorn d'un republicanisme mercenari.

Des del banc blau no es feu cap acte de demostració, volent restar valor a les paraules infamants; ningú representant al govern, ha volgut dir el que en realitat li corresponia, quan l'insult es feia extensiu fins a la més alta magistratura de l'Estat, llavors pertanyent al comitè revolucionari.

Ni la cortesia ni la noblesa de republicà ha sabut posar en joc Lerroux. Que ell era del comitè revolucionari, segurament no deu pas oblidar-ho, i així i tot ha parlat amb el silenci.

Silenci hipòcrita, covard, negació absoluta de la cavallerositat, absència de idealisme, això és el que una vegada més ha mostrat el cap del govern.

Que ni l'exigència de la Cambra ha estat prou perquè es sentís obligat a donar les oportunes explicacions després d'haver-se produït aquelles paraules tan baixes.

En realitat tot són jocs de paraules el que determina els esdeveniments.

Les paraules determinen els fets que la història es cuida més tard de colpir en fulles dels llibres que han de precedir la humanitat.

I si tenim això en compte, veurem el contrast de les paraules llançades per l'ex-ministre de Gràcia i Justícia arran de les que suara ha llançat l'il·lustre Manuel Azaña a la fi d'un dels seus discursos; per consolidar l'obra republicana, deia: «¡Viva la revolución!»

Tot són paraules, però mentre les unes són vexació i escarni, les altres pel contrari es desenvolupen en el mar de l'idealisme més honorat i pur de tota la política existent.

E. MORA

El sentit de democràcia

Freqüentment es té de lamentar-se en l'engranatge polític de les organitzacions col·lectives, la manca de sentit democràtic que s'observa en el sectors invariablement incults i desprovistos de tot sentiment altruista i humanitari.

Seria aquesta una defectuositat humana imperceptible a la consciència, si l'home, en un sentit general, es trobés arrenglerat enfront d'un mateix límit ideològic que el subjectés a una uniformitat mental comuna i generalitzada en tots els humans. Però, en la variabilitat sensitiva on es forgen les idees de l'ésser humà, aquesta automàtica uniformitat restringidora no existeix, permetent, per tant, el desbordament de la idea en un aspecte enterament lliure i que facilita ensem la crítica, l'elogi i àdhuc el retrocés mental d'aquelles formacions cerebrals debilitades per l'absorció d'una preocupació destructiva o obsessionada per un sentiment qualsevol que els pren el domini de llur pròpia consciència, encara que l'home, en sí mateix, es senti satisfet o sàpiga emmoillar-se a les incongruències socials que, ineludiblement la vida li posarà enfront del seu criteri.

El sentit de democràcia subjecte, com tot, a l'aprovació del fall individual, no sofrirà adulteracions restringidores de la seva natural expressió, si les emanacions influenciadores d'altres concepcions sien d'interès material, sien de tradicionals costums, no mermessin, amb llur presència enterbolidora, la normal sensibilitat de l'home mitjanament ajustat a l'època.

Però —història excessivament freqüent, aquesta— en la mentalitat humana es barregen les concepcions concebudes i, les unes, aquelles que han estat forjades en la sensibilitat impressionant amb caràcters lleus i febles, degut a la manca de sensibilitat del sistema, queden prompte esborrades i absorbides per aquelles altres recepcions que han deixat petjada, més profundament, llurs emocions en la pasta acomodativa del cervell.

Així se'ns fa capible la desorganització sensitiva que determina l'afebliment d'una idea o la creixença d'una concepció influenciadora i absorbent.

I no ens és possible situar a l'home a un nivell tan elevat que sàpiga desitjar, amb normal domini de sí mateix, les influències que han de formar la seva personalitat.

Subjectes a les influències tradicionals i a els costums etnològics, la depuració de tot ço que el viu traboca dintre els cervells no es fa a consciència, de lo qual en resulten idees i reflexions sense originalitat i sols ajustades simplement a l'ambient social i a l'interès personal.

D'ací la desorganització i la desharmonia democràtica. La influència material sobre aquelles personalitats susceptibles, endureix l'egoisme propi, repelent fora de sí la concepció democràtica de respecte col·lectiu i d'ajuda col·lectiva, acomodant al propi temps, la justificació d'un procedir innoble en la vislumbació d'un vaniós triomf per-

sonal sobre els demés, triomf que per ordre general s'enclou sols i exclusivament en l'aspecte econòmic.

No es tracta, doncs, de cap triomf superador de la personalitat espiritual, sinó d'una barroera gesta lucrativa i rastrement egoista. En això l'home s'aconsola pensant que si no ho hagués fet primer ell, un altre ho hauria fet després.

Es la justificació absurda de la seva consciència influenciada pels mals costums, la societat i les creences sectàries.

Fe, virtut, honradesa, humilitat, adoració, voluntat, amor... res, és pròpiament seu; però el dogmatisme de les religions ha suplert en la seva imperfeció formació espiritual, el buit de la moral experimentat, cobrint-lo amb la túnica innocent d'una falsa virtuositat i d'una idòlaira adoració vers els mites del paganisme.

Allà on l'home no hi comprèn res, hi posa Déu.

Democràcia; sentiment de igualtat amb els drets i deures que deuen tenir tots els ciutadans, desapareix de la concepció humana, així que l'home, sentint-se enriquit i pròsper, no sap reprimir el seu orgull menyspreuador de la personalitat dels altres.

Ell entén que la superació consisteix en pujar de categoria social.

En aquest instant, l'home democràtic en apariència fins llavors, per sentiment de conservadorisme egoista, sent despertar-se-li la bèstia inconscient en la possessió d'un quelcom que, segons la llei social, li pertany; i la democràcia deixa d'ésser respectada per ell i ja sols sent la preocupació absorbidora de cuidar-se d'ell i dels seus. S'ha tornat una bèstia, encara que els sapicents sofistes ens parlin de la previsió i de les excel·lències de l'ambició estimulants.

En freda ullada sobre la sensibilitat humana, se'ns farà visible tot el llarg del camí que li cal fer a l'home per arribar a sentir la democràcia en una proporció igual a lo que acostuma a parlar-ne. Així mateix podrem considerar lo lluny que estan de la democràcia i del sentiment humanista, aquells que el temor de perdre lo que constitueix per ells un privilegi per damunt dels altres, els fa ésser—inconscientment sempre— conservadors, tradicionals i àdhuc religiosos, amb manifest manca de justícia, ja que no senten el dolor de les espatlles abatudes sobre les quals ells es sostenen.

L'home, però, no vol parar-se en aquestes reflexions, perquè l'altruisme i la democràcia ha de començar en el govern d'un poble, car d'altra manera constituiria un sacrifici individualment estèril.

I l'egoisme de l'home social ajustat als règims presents, no vol mai ésser el primer en desprender's d'allò que constitueix una resistència econòmica. La covardia en ell pot més que totes les virtuositats escrites en els llibres dels seus dogmes; i la matèria domina l'esperit en imminent perill de la democràcia i de la pau ciutadana.

J. BERGA CRUANYES

Davant la tomba del gran patrici

En una conjunta i fraternal camaraderia ens disposarem a emprendre el nostre trasllat a la capital, per tal de retenir el nostre modest homenatge al que fou gran patrici de Catalunya, Francesc Macià.

En l'interior del nostre flamant «Renault» hi copsarem tot un munt de projectes que tal volta no pendran mai la forma volguda, però saturats d'unes iniciatives formidables.

El viatge plàcid i alegre, viscut a l'unison d'un resplendent dia primaveral acompanyava el nostre optimisme; camí ja del Cementiri Nou, coincidí la nostra encontrada amb tot l'element oficial.

L'amic F. ofrenava; mireu que coincident; en realitat ho era.

La Guardia Municipal montada obria la marxa de la comitiva; les personalitats oficials ocupaven el seu lloc a cada «cantó» respectiu; l'honorable president de Catalunya, Casanovas, Pi i Sunyer, Lluís i Ballescà, Martí Barrera, Selves, Comorera, regidors de l'Ajuntament de Barcelona i d'altres que en aquest moment sentim no recordar.

Al deixar al darrera nostre la comitiva oficial, les flors foren l'atractiu del nostre pensament.

Flors i més flors anaven muntanya amunt fins a deturar-se a la plaça de la Fe.

Senyeres, banderins, múltiples ensenyeres, anaven a fer col·lectiva ofrena a les despulles il·lustres.

El formidable escut dels venedors dels mercats tancà ja la nostra objecció a tantes flors, i la comitiva ja es traslladava a la plaça de la Fe on milers i milers de ciutadans de totes les contrades de Catalunya, constituïen vertaders murs humans donant així exemple a l'incendiari criminal, que de tota la baixesa, de tot el llot; no n'arribarà mai ni un bri, ni una guspíra, a l'entorn de la tomba simbòlica.

L'evolució dels avions damunt la tomba i la ofrena del seu ram respectiu, donaren una de les notes més característiques d'aquella inolvidable data.

Lluís Companys imposà el silenci amb el seu parlament d'ofrena i fent sentir al poble una nova emoció, quant prenia dos rams i deia que el Conseller d'Economia aniria a depositar-los a Oca amb una avioneta, a les tombes dels herois de Jaca, Galán i Garcia Hernandez.

Més d'una llàgrima brollava dels ulls d'aquelles formoses damisselles, que assistiren amb legió a la muntanya. Nosaltres però tot i fent el cor fort, sentíem l'estrepit devot de tot el nostre sentiment.

I per augmentar la nostra vibració espiritual la Banda Municipal entonava les notes de Els segadors.

I des del cim de la muntanya la renglera de senyeres, les flors fent de catifa, el sol per mantell, ens oferien l'espectacle diví, tant mateix, del sentiment més preuat de l'ànima que mai volem creure però que vist en realitat alguna vegada posa en entredit el nostre enquesquetament.

Tots aquells cors en aquella muntanya de calma i de repós bategaven a l'unisson d'aquell cor i d'aquella flama simbòlica.

Una vegada més Catalunya oferí al seu mestre Francesc Macià, el testimoni de la seva devoció il·limitada.

MÀXIM.

De Cooperació

Ja fa uns dies vaig rebre unes lletres d'uns assidus llegidors d'aquestes notes que publico sobre Cooperació, en les quals em presentaven com a pregunta la qüestió més palpitant que sempre es presenta a totes les cooperatives.

Em deien aquests amics, per què les Cooperatives venen alguns productes més cars que els altres establiments?, referint-se als comerços particulars; per què les Cooperatives no arriben a posar-se en les mateixes condicions que aquests comerciants en quant al preu de molts articles? i em deien més avall, després d'unes quantes reflexions; mentre i tant les Cooperatives no vinguin al mateix preu dels comerços particulars quedaran estancades i no creixeran ço que deuriem.

Evidentment aquests companys tenen raó en les seves reflexions, però cal que se'n facin d'altres, ja que si solament es guaita una cosa per un sol caire, mai es té una visió exacta de l'assumpte en qüestió.

Efectivament, amics, les Cooperatives tenen un problema a resoldre i aquest és el del preu de venda; aquesta qüestió és la que ha portat més mal-de-caps a dintre d'aquestes entitats, fins al punt que en algunes ha arribat a esdevenir un perill per a la seva vida social.

No hem d'enganyar-nos; les Cooperatives poden fer el mateix que fan els comerços particulars, però cal fixar termes i posicions.

Una Cooperativa què és? És una associació de consumidors que s'han aplegat per tal de procurar-se els articles de primera necessitat amb el màxim de qualitat al preu just i equitatiu, amb l'objecte de constituir una nova potència econòmica amb normes diferents que la societat capitalista, posant per damunt de tot, el compliment d'una funció social, més que la percepció d'un benefici.

I bé, si això és; una Cooperativa de consum, als associats a ella els interessa que aquesta funció social es basi en l'engany, perquè engany és el fet de donar un gènere a més baix del preu de cost, mentre d'un altre se'n fa pagar el doble com ho fa el comerç particular? No els ha d'interessar més saber que paguen el preu just d'un gènere, que no al que al comerciant li dóna la gana? Ja que això es presia a altres coses, les quals ja no resulten ésser funcions socials ni res que s'hi assemblin.

Aquesta és la reflexió que cal, amics de les lletres, que us feu i la mediteu bé; els que regalen un gènere no fan cap miracle; el que perden amb allò, ho guanyen d'altra manera amb altre gènere, ja que si amb tots els articles ho fessin igual, no hi hauria cap comerç que s'aguantés.

Ara, que jo em dono compte que el fet que no ingressi molta massa consumidora a la cooperació, és degut a una altra cosa: a que les dones que tenen a les seves mans el poder adquisitiu, els hi agrada d'ésser enganyades, i com que això no ho troben dintre les Cooperatives, es deixen enlluernar pels cartells vistosos que a cada pas us atrauen la vista per a fer-vos saber que us van a regalar quelcom.

Aquest és l'assumpte principal i que la cooperació no ha resolt ni pot resoldre, ja que si anem a la cooperació per idealitat, no hem de permetre enganyar-nos, i si hi anem per especulació, tant se val que no creem Cooperatives; aleshores fem societats anònimes i posem la mirada no a la funció social que volem desempenyar, sinó dels beneficis que aspirem assolir d'una explotació que farem de nosaltres mateixos.

Heus ací, doncs, amics, el per què les Cooperatives venen alguns articles més cars que els comerços particulars; perquè no volen enganyar-se, perquè la moralitat comercial d'elles mateixes els ho veda de fer martingales, perquè, per a crear una nova forma econòmica amb tots els defectes de la societat capitalista fracassada per complert, tant se val no crear-la.

Això tot i sabent que el poble no anirà a la cooperació, sinó quan aquesta l'absorvirà, agafant-lo pel cantó més flac, pel materialisme, per l'enlluernament i per l'enganyifa.

Preneu bona nota de tot quant us he dit, amics, i satisfet d'haver complert un deure, us saludo cordialment.

S. FONT

Ciutat, 10 - 4 - 34.

C. R. F. JOVENTUT D'ESQUERRA

(En organització)

Es fa avinent a tots aquells que desitgessin anar a encendre les fogueres i a la manifestació que totes les Joventuts d'Esquerra de Catalunya devien celebrar a Barcelona els dies 21 i 22 respectivament, com a resposta a les provocacions de les Joventuts feixistes a l'Escorial, que queda aplaçada per als dies 28 i 29 del corrent.

Han estat escollits per a les fogueres del dia 28 el Turó d'en Dori i el Turó de Sardanyola.

Tots aquells que vulguin prendre-hi part se'ls agrairà passin pel C. R. F. els dies feiners de 9 a 10 de la nit.

Després de la manifestació del dia 14 del corrent, va tenir lloc en el nostre estatge un vermouth organitzat espontàniament per aquesta Joventut, éssent un gran èxit, ja que el nombre d'assistents passava dels dos cents.

Feren us de la paraula els nostres amics Macià, Mora, Subirà, Vives, Fors, Bilbeny, Cruxent i Llurià, tots els quals enlairaren molt encertadament el significat de la gloriosa data del 14 d'Abril. Foren molt aplaudits.

Excursió del dia 1 de Maig

Es posa en coneixement de tots aquells que estiguin inscrits per aquesta excursió que passin pel Centre Republicà Federal a fi de recollir el corresponent tiquet.

Adreçar-se al senyor Jofre.

A la vegada es fa avinent a tots aquells que no vulguin portar-se la minestra que passin l'avís al C. R. F. abans del dia 25.

LA COMISSIÓ

23 d'Abril: Diada del Llibre

Academia Cots

Sucursal a Mataró • Rambla Mendizábal (Riera), núm. 59

Ensenyament pràctic de
Comerç i Idiomes
Classes per ambdós sexes
convenientment separats

IMPRESA J. TARRAGÓ

LEPANTO, 55-TELEFON 271
MATARÓ

Sang estèril?

Una velleja tota endolada, sentada en un silló prop de la taula, contempla entre les seves blanques mans el retrat d'un jove vestit de militar; les llàgrimes li rodolen cara avall, i abstreta amb el dolor que li encongeix el cor, les deixa córrer. De tant en tant aparta la mirada del retrat per a fixarla en l'infinit.

En aquell moment entra la serventa. Porta una safata on s'hi veu un munt de lletres i telegrams. Entra de puntetes; no vol distreure a la velleja de la contemplació que l'embarga i deixa amb silenci la safata prop d'ella.

La velleja donà un profund sospir i tornant a la realitat de la vida, deixa el retrat damunt la taula. Allargant la mà pren un telegrama de la safata; l'obre i el llegeix amb veu baixa.

A l'acabar la lectura, retorna la mirada vers el retrat i dirigint-s'hi com si fos un ésser vivent, li diu: «Fill meu, els republicans de Catalunya no f'obliden. El teu sacrifici no restarà estèril.»

A l'ensems, una llàgrima despresada d'aquells ulls inconsolables, queia damunt del blau paper del telegrama...

E. B.

El 14 d'Abril a Mataró

La manifestació del dissabte

L'acte d'entrega de la bandera del Centre Republicà Federal a l'Ajuntament aprofitant el tercer aniversari de la proclamació de la República, revestí el caràcter popular que nosaltres ja presentíem i l'entusiasme que s'aguanta a Catalunya en el cor dels ciutadans verament republicans.

Sortirem en nodrida manifestació del C. R. F. obrint la comitiva la Banda Municipal que durant el trajecte executà l'Himne de Riego i Els Segadors. Seguí la Secció Femenina de l'esmentat Centre portant entre les seves files, la senyera objecte de l'acte i la primera de rebre la submissió, a Espanya, de l'exèrcit. Rera seu anava la senyera barrada de Catalunya seguida dels penons i ensenyes dels chors de la localitat.

Assistiren també diferents representants d'alguns pobles veïns entre els que poguerem saludar al nostre amic Manuel Naval del Centre Català Republicà de Caldes d'Estrac.

Arribada la comitiva al Consistori forem rebuts per l'Alcalde i tots els regidors del Front Únic d'Esquerreres, éssent de notar la manca dels representants de la Lliga, Radicals i Tradicionalistes els quals amb llur manca d'assa sistència testimoniaven una vegad més la seva aversió a la República i el seu caire monarquitzant.

El senyor Cruxent rebé la manifestació en nom del Consistori adreçant unes paraules de salutació als manifestants. Seguidament la senyora Neus Sánchez, presidenta de la Secció Femenina feu entrega en nom del Centre Federal, del pergami de donació de la bandera pronunciant breus paraules d'encoratjament en la tasca esquerrista de la República.

Contestà el senyor Cruxent donant gràcies i, seguidament esclataren repetides visques a la República i a Catalunya que foren corejats amb llargs aplaudiments.

Adreçaren sentides paraules de republicanisme, al poble, el senyor Fors cap de la minoria d'esquerra i el senyor Cruxent, des del balcó de la casa gran, al nombrós públic que estava estacionat en aquell lloc.

Mentre i tant la Banda Municipal executava l'Himne de Riego, Els Segadors i La Marsellesa entre l'aplaudiment general.

Poca estona després començava la desfílada militar a presència de les autoritats civils i militars, presidides per els senyors Bilbeny, Cruxent i el coronel senyor Rodríguez Belsa.

Fou de remarcar l'entusiasme i apleix amb que el poble corejà els crits de «Visca la República» donats pels soldats, especialment a la última bateria, contestant a un crit magníficament espontani d'un oficial.

Abans de disoldres la manifestació la Banda Municipal executà novament Els segadors i La Marsellesa.

En resum, l'acte del 14 d'Abril a Mataró, revestí aquelles característiques

republicanes i populars de que deuen estar saturats tots els actes cívics d'un poble que sent amb anhel les ànsies de progrés i vislumbra amb el règim republicà esquerrista de Catalunya, si ja no amb el d'Espanya, la consecució de les seves llibertats.

Apat a la Caserna

El dia 15, es celebrà a la caserna del regiment octau d'artilleria un apat en celebració del tercer aniversari de la República, al que, invitats pel senyor Coronel, assistí en, el diputat senyor Bilbeny, l'Alcalde senyor Cruxent els consellers i regidors i tota la oficialitat militar de la plaça.

Es pronunciaren breus discursos glosant la significació de l'acte.

Correspondència

Avis: Es prega a tots els senyors subscriptors forans, facin el favor de liquidar llurs mensualitats atraçades. Poden fer-ho per gir postal, amb segells de correus o per mitjà dels representants delegats al Comitè Comarcal.

Notes municipals

El senyor coronel de l'Octau Regiment d'Artilleria Lleugera, senyor Rodríguez Belsa, visità al senyor Alcalde per tal de fer-li entrega de 1.100 pessetes amb dest a la Caixa contra l'Atur Forçós, producte del festival benèfic organitzat per dit regiment i celebrat en ocasió de commemorar-se el tercer aniversari de la República.

TEATRE BOSCH Local de les grans estrenes

Dissabte i diumenge dies 21 i 22 d'Abril de 1934

El gran «astre» de la pantalla parlant,
Charles Laughton
guanyador del «Gran Premi» concedit a la millor interpretació de l'any i

Alexander Korda
Famós director universalment conegut pel «Màgic de l'Escena» en

La vida privada de Enrique VIII

amb les seves sis esposes: Catalina de Aragó, Anne de Boleyn, Jane Seymour, Anne de Clèves, Kateryn Howard i Katerine Parr.

Notes de costum.

RAMON FREIXAS

SASTRE

SANT JOAQUIM, 59
(Enfront Plaça Pi i Margall)

Mataró

Comarcal del Maresme

Vilassar de Dalt

Per Vilassar es rumoreja...

Que molts creuen que entre en Galceran, en Quimet i mossèn Pere, els quals tenen moltes entrevistes, es tracta de l'administració local i això no és veritat, així ho afirma una de les serventes d'en Quimet. Ells lo que fan, segons ella, es que, si es troben en Galceran i en Quimet, s'entretenen fent el tuti i si a més hi ha mossèn Pere llavors fan el tresillo. El que són les males llengües.

Que dijous passat, al donar per acabada la sessió municipal, va ésser corejada pel nombrós públic, adreçant unes quantes amoretes a l'Alcalde per la seva mala actuació,

entre les quals es sentiren les de carcunda, feixista, dictador i altres semblants.

Que tothom s'estranya del silenci que observa en les sessions el senyor Rafanell; tant que ens feia riure! Què deu passar-li? Què potser ha agafat una paràlisi de llengua? Desitgem no sigui així, i en tot cas un prompte restabliment, perquè sinó ens posarem tots tristos escoltant les sessions.

Que segons versions, ara la Pauleta es voldria emmaridar, però lo difícil és sapiguer escollir entre els homes de dreta i els d'esquerra. Un consell: com que els de dreta li fan tan tan malament, jo crec que es tè de decantar a l'esquerra. A l'esquerra tots estem bons.

LEFAR

Anuncis Oficials

Ajuntament de Mataró

Colònies Escolars

Els pares o encarregats dels nois i noies que desitgin que aquests es puguin beneficiar de les Colònies Escolars d'enguany, poden servir-se comparèixer a les Oficines del primer pis de la Casa Consistorial, de 10 a 1 del matí i de 6 a 8 del vespre, durant els dies del 23 al 30 del corrent, data en que quedarà definitivament tancada l'inscripció.

Entre els inscrits es procedirà a un reconeixement mèdic, per a escollir els que en siguin més necessitats.

Mataró, 13 d'Abril de 1934.—L'Alcalde, S. Cruxent.

NOTA: Per a l'inscripció serà indispensable estar comprès en el nucli de 7 a 12 anys per ambdós sexes i portar, almenys, dos anys de residència en la localitat.

Alcaldia Constitucional de Mataró

ANUNCI

Havent-se acordat en sessió del Consell de Govern celebrada el dia 30 del prop-passat mes de Març, el trasllat de l'Escola de Pàrvuls, instal·lada provisionalment al carrer de Sant Josep, els propietaris que tinguin finques o locals per a arrendar, poden fer propostes, precisant solament que els locals es trobin situats en el Districte V o en les seves immediacions.

Les proposicions es presentaran per escrit, senyalant el preu d'arrendament, en el Negociat de Cultura de l'Ajuntament (Casa Consistorial, primer pis), durant les hores d'oficina i donant vuit dies de plaç a partir de la publicació d'aquest anunci.

Mataró, 13 d'Abril de 1934.—L'Alcalde, S. Cruxent.

Institut elemental de 2.ª Ensenyança

Durant els dies laborables d'aquest més queda oberta la Matrícula lliure.

L'inscripció es farà d'onze a una a la Secretaria de l'Institut; a la taula d'anuncis d'aquest Centre estan exposats els detalls per dita Matrícula.

Qui presenta novetats d'estiu en articles de camiseria d'home?

La Moda

Visiti Diumenge els nostres aparadors

Si senyors: LA MODA ofereix un extens assortit en percal, popelins i sedes mates en lo més nou i selecte.

PREUS ECONÓMICS: LA MODA

R. Mendizábal (Riera), 11

MATARÓ

Exposició d'Art

CONVOCATÒRIA

Coincidint amb la celebració de la 2.ª Fira Comercial de Mataró, s'organitza una exposició de pintura a celebrar durant els dies 19 al 27 de Maig.

Serán admeses tota mena d'obres originals de caràcter pictòric, en totes les seves manifestacions i executades en qualsevol dels procediments: pintura, gravat, dibuix, etc., etc.

El Jurat d'admissió, presidit pel senyor Conseller-regidor de Cultura, cuidarà de l'admissió, selecció i limitació de les obres rebudes, essent de la seva competència tot el relacionat amb l'organització d'aquesta Exposició.

Donat el caràcter d'aquesta manifestació d'art hom veurà amb especial satisfacció l'aportació d'obres que interpretin algun aspecte relacionat amb El Maresme.

Les obres exposades podran ésser venudes si ho desitja l'autor, mitjançant, en aquest cas, el descompte del 10 per 100 del seu import total, per concepte de despeses i organització. Les obres venudes no podran retirar-se fins que sigui clausurada l'Exposició.

El Jurat es reserva el dret de prorrogar l'Exposició si ho creu convenient. Igualment cuidarà de la recepció, conservació i custòdia de les obres, no fent-se responsable dels accidents que puguin ocórrer motivats per força major.

Les obres deuran entregar-se pel seu autor o representant en les oficines municipals, de 10 a 1 del matí i de 6 a 8 del vespre, a nom de: 2.ª FIRA COMERCIAL DE MATARÓ - EXPOSICIÓ D'ART, per tot el dia 12 de Maig. Els butlletins d'inscripció deuran ésser presentats per tot el dia 5, per a facilitar l'organització i confecció del catàleg.

Les obres presentades deuran recollir-se durant els 15 dies següents a la clausura de l'Exposició. Passat aquest temps el Jurat no es fa responsable dels perjudicis que puguin ocórrer a les mateixes.

Mataró, 9 Abril de 1934.

Crònica femenina

Dia de joia

Dia de joia va ésser el 14 d'abril, tercer aniversari de la República. El Centre Republicà Federal, el nostre centre, feu entrega a l'Excel·lentíssim Ajuntament, per mitjà de la Secció Femenina, de la senyera que en proclamar-se la República fou la primera de tot Espanya a la que l'exèrcit retré honors i feu acahament.

La nostra Secció Femenina va estar d'enhonorable; tingué la joia i la satisfacció plena de presidir acte tan transcendental.

Cal que totes nosaltres ens donem perfecte compte de ço que representa, l'acte honorífic del passat dissabte dedicat a una senyera que simbolitzarà per sempre més la cordialitat de l'exèrcit amb l'espirit ciutadà que en aquells moments del dia 14 d'abril de 1931, acabava amb la xacra tradicional de la secular monarquia.

Nosaltres, dones, que sempre havíem passat desapercubudes en tots els actes d'aquesta naturalesa, presenciàvem en un lloc primordial i necessari al lluïment de l'acte cívic, la donació d'aquella bandera simbolitzadora de les nostres llibertats conquerides en l'adveniment de la República.

Afortunadament, a Catalunya, la

dona ha sapigut fer-se digne de la confiança que en ella dipositaren els homes de les Constituents, al revés de la resta d'Espanya, on la dona, engrapada sota el jou de la superstició religiosa, ha contribuït inconscientment, en el retrocés reaccionari que està experimentant la nostra preuada República Espanyola. Les dones de Catalunya havem donat una prova ben palesa del nostre personal criteri, sempre en entredit i cregut subjecte a l'opinió de l'home.

Les llibertats personals conquerides en aquell jorn gloriós de manifesta exteriorització democràtica, feren possible el resorgiment de les nostres pròpies aptituds en el maneig de la gran màquina social i política en la qual no hi hauríem tingut participació si l'element democràtic i liberal del sentiment esquerrista no hagués acabat amb tota la tradició de insuïfència que sobre nosaltres es sostenia.

Cal que hi pensem amb això i no caiguem en la inèrcia mental de les dones sotmeses al criteri confessional, la insipides, de les quals ha fet possible la reacció dretana a les demés regions ibèriques, amb el seu programa de domini intel·lectual sobre la dona.

F. SANS.

Fàbrica de Sabatilles i Calçats lleugers
Sola de crom, natural i goma

Joan Escarpanter i C.^{ia}, S. L.

CANET DE MAR

Concessionaris per Catalunya dels CALÇATS MARIPI

Retruc

En una nota publicada al «Diari de Mataró» la Federació de Joves Cristians, parlant del Primer Congrés Fejocista volen demostrar a l'opinió de que ells no tenen res que veure amb el feixisme; nosaltres, que encara que no ens preocupa gens ni mica el que facin o deixin de fer aquests jovincels, no podem per menys de dir-los-hi que no ensenyin tant la «llufa» ja que hem vist una «foto», en la que un grup de Fejocistes saluden a lo Mussolini.

Es molta candidesa la que gasten aquests «jovincels purs».

Però ja els coneixem.

Són o deixen d'ésser a consciència del rector.

A Mataró, deia l'altre dia un ciutadà que no coneixem, però que es veu que no és tonto, hi ha el «Pensament Marià» i el «Pensament d'en Marfà». De manera que per pensaments no podem patir.

I ha propòst del primer, l'altre dia en recollírem un solt en el que fent referència a unes noces celebrades recentment deia així: «El senyor i la senyoreta etc. han contractat matrimoni, desitjem que el Senyor els doni facilitats».

Facilitats? De què?

Mal síntoma

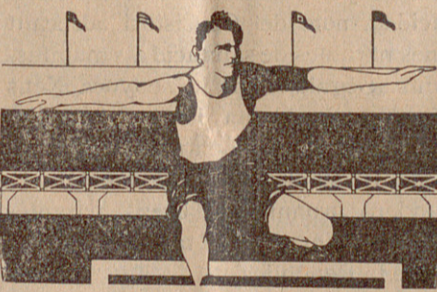
Diu que l'altre dia, a conseqüència d'haver pres el Sol massa estona, al senyor Lerroux l'hi sortiren unes «ampolles» al cap plenes d'un líquid cerós molt semblant a l'aigua.

Es que en pot sortir-ne altre cosa?
«¡Vamos hombre!»

El super-home

El senyor Gil Robles, futura lliumanera que ha de conduir a no tardar, els destins de la nació espanyola (de l'Ebre enllà) està que no s'hi veu de cofoi. Tanta és l'importància que es dona a les seves «opinions».

Si no es canvia les dents, però, signe de mala lectància quan era petit, no estem disposats a pendre'ns el amb simpatia, vaja.

Esports

BASKET-BOL

Una altra derrota de «tantos» fou per l'Iris el partit de diumenge, puix perdé per 21 a 57 a favor del Ripolllet.

Després de tan progressiva vida com fins ara portava el nostre equip local, són d'estranyer totes aquestes derrotes, així també com l'estat d'ànim tan decaigut dels jugadors. Però no es deu perdre la fe, puix ¿què significa l'estat del marcador si s'han practicat 40 minuts de noble esport?

CASALS

ATLETISME

«IRIS A. C.»—Diumenge vinent al camp de l'I. A. C. tindrà lloc un matx entre l'A. E. Granollers i els entusiastes locals.

Dit donantre és esperat amb interès per ésser el primer de la temporada en dit camp.

Començarà a les 9 del matí.

COMPRI LES CORTINES
PERSIANES I DEMÉS OBJECTES
DEL RAM, A

Esparteria BRUN

SANT ANTONI, N.º 44

MATARÓ

Arts Gràfiques Tria

Societat A. Cooperativa «ALFA»

Primera Manufactura Espanyola de Màquines per a Cosir i Brodar

EIBAR (ESPANYA)

La Societat «ALFA» garanteix les seves màquines de cosir de tot defecte de construcció o materials per deu anys.

AL COMPTAT I A TERMINIS

Representant: JOSEP NOVELLAS - Altafulla, 10 - Mataró

Emili Triadó

SASTRE

Ofereix les novetats
d'aquesta temporada

Fermí Galán, 452 - MATARÓ

ARBRES -:- PLANTES -:- FLORS
Especialitat en mimoses empalades

Frederic Pera

Premi extraordinari
Exposició de Plantes i Flors, de Barcelona
Tardor de 1932

TELÈFON 136

Mataró

TAXIS - Martí Enríquez

Servei Esmerat

TELEFONS 302 i 128

MATARÓ

CAMIONS I TURISMES

Mercedes-Benz

MOTOR DIESEL

El motor de més rendiment mundial lubricat amb Gazoil

Agent informador per la comarca:

Benet Jofre

Telèfon 334 - Mataró

«Reclams Puig i Domingo»

PAPERERES :: CALENDARIS :: LLAPISSERS
ESTILOGRÀFIQUES :: CARTERES :: CENDRERS :: RELLOTGES
I OBJECTES DE TOTA MENA

Abans de passar les vostres comandes, consulteu a l'Agent general per Catalunya.

E. DOMÉNEC I BALLESTER

FONTANILS, 20.—TELÈFON 5.—MASNOU

PHILIPS RADIO

COMPTAT I A TERMINIS

AGENT OFICIAL A MATARÓ I COMARCA

SALVADOR CAIMARI

Amàlia, 38

Telèfon 261

MATARÓ

